

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Officia Confratrum caritatis, & collectio eleemosynarum, ac distributio.
Cap. XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

manifesto suspecti videntur, quales ij sunt, qui è milieribus bene valentibus nascuntur; que tamen ex aliqua suspitione vel domi incluse, vel ad loca publicæ curationis perductæ sunt, quoniam vel in loco suspecto fuerunt, vel cum homine suspecto consuetudinem habuerunt.

2 Sacerdotes locorum curationis publicæ, quibus baptismum ministrarint, eorum, & parentum nomina, & reliqua de more in librum certum referant: quem deinceps à pestifera lue purgatum ad archiepiiscopale ferant. Vniuscuiusque autem, quæ baptizarint, baptismum exscriptum proprio etiam eius Parocho tradant: quæ etiam, cum primùm inde illi emittuntur, certiore faciant de ceremonijs reliquis, quas non adhibuerint, vt ille in Parochiali Ecclesia ritè suppleat.

Officia Confratrum caritatis, & collectio eleemosynarum, ac distributio. Cap. XX.

S V M M A R I V M.

- 1 Collectio eleemosynarum pestis tempore; & à quibus; & qua ratione faciendæ. 5.
- 2 Capse ad eleemosynas colligendas vbi affigendæ.
- 3 Eleemosynæ distribuendæ modus. 5. Eiusdem distributio Parocho vetita. 6. Et quando permissa. 7.
- 4 Piorum locorum bona non alienanda; nec obliganda.
- 8 Eleemosynarum participes qui sint; quique non.

1 Cholæ caritatis homines Parocho describendis Parochiæ pauperibus operam nauabunt, quos semel diligenter descriptos, sepe generatim recognoscent. Qua in recognitione si quid vel addendum, vel mutandum viderint, id Parocho nunciabunt, qui in descriptionis libro notabit, quod eo in genere opus erit, & Ep̄o etiã referet. Idem singulis diebus sedulo pauperes inuisent, eosque præsertim, qui peste tabescunt, suspectiue sunt.

Si quos inuenerint, qui recenter in morbum inciderint, quiuè spiritalis alicuius adiuuamenti indigeat, de ijs eundem Parochum certiore facient. Ipsi verò sollicito studio in id incumbunt, vt quæ ad corporis vsum necessaria sunt, pauperibus, pesteque affectis vndique conquirant.

Vt autem omni ex parte cumulatio caritatis subsidia comparant, cum ad Episcopum, tum ad præfectos regionarios, vicariosuè foraneos, & Parochos perfragium sæpissimè habebunt: quorum etiam auctoritate ad

ad omnem eleemosynæ, pijque subsidij conquisitionem, atque apparatū vtetur; sæpè etiā magistratū, & decuriones, cōueniēt, vt opus erit.

Id Parochus præter cætera maximè Parochiales suos cohortabitur, vt his præsertim pestilentia temporibus, omni commiseratione dignis, quantam maximam per facultates possunt, eleemosynam conferant ad subleuandas necessitates, non solum peste laborantium, suspectorumuè; sed aliorum etiam omnium, qui rerum inopia premuntur.

Quam ob causam singulis hebdomadis, semel, atque adeò sæpius, rariuè, prout necessitas vrget, Parochialiumque opes ferunt, viciniam suam, adhibitis caritatis sodalibus, in omnes partes obibit, omnique studio, & caritatis pia contentione eleemosynam, quæ in eorum miserabilium vsum erogetur, ab omnibus esilagitabit.

2 In Ecclesia prætercà Parochiali, in omnique vicinia parte, præsertim pro foribus eorum, qui peste infecti, suspectiuè sunt, capsulas, duabus clauibus, inter se diuersis singulas clausas, certoque signo, quod præcipuè Episcopus constituerit, notatasque & distinctas publicè proponet, atque affiget: in quas oblatæ eleemosynæ eo nomine conijciantur. E clauibus illis duabus vnã ipse Parochus, & alteram ille ex confratribus caritatis asseruabit, quem Episcopus, præfectus uè, vel Vicarius foraneus delegerit.

Si qua in Parochiali vicinia cū plures sunt, vel pestifera labe inquinati, vel suspecti, vel alij inopes homines, quibus aliud nō satis succurri possit; Parochus ad Episcopum cōfugiet, cuius cōcessu in finitima etiā vicinia Parochiali capsulã eleemosynæ proponere, aut alia ratione subsidia caritatis comparari possit ad illorum sustentationem.

3 Vt autem necessario eo tempore pauperū egestati vndiq; succurratur; eam facultatē, si ita necessitas tulerit, Episcopus aliquãdo permittet, vt priorū locorū præfecti, curatores uè eleemosynarū, quas certo præscripto tempore dari moris est, distributionē anticipient, vtpotè quæ eleemosynam semestri, aut longioris temporis spacio in egentium vsum erogari consueuerat, ea omnis duobus, tribus uè mensibus, aut breuiori tempore, prout opus erit, distribuatur.

Ea autem cautio adhibebitur, vt ne eleemosynæ distribuendæ ratio, atque vsum sine legitima auctoritate, & facultate vnquam immutetur, verbi gratia, quod puellis, virginibus uè nuptuidandis in dotem pia liberalitate erogari solet, aut debet, nè in panis eleemosynam, aliud uè genus conuertatur.

4 Nec verò priorum locorum prædia, alia uè bona immobilia hypothecæ, pignori uè dentur, aut alienentur, contrã ac testatorum voluntate, Canonum iure, pontificijs constitutionibus, & conciliorum, aut Synodi Prouincialis nostræ primæ decretis cautum est.

5 Omnis eleemosyna, quæ à caritatis confratribus congeretur, de Parochi, aut præfecti regionarij, aut Vicarij foranei consilio, & assensu, in eorum hominum usum necessarium erogabitur.

In eleemosynæ erogatione habebitur ratio cum in primis inopiæ, paupertatisque Sacerdotum, & monasteriorum cuiusvis generis, & ordinis, tum hospitalium ædium, locorumuè, quæ intrâ Parochialis vicinîe fines sita sunt.

Quibus Sacerdotibus, & monasterijs, ex ærario etiâ publico, aut censu, vnde reliqui pauperes sustentantur, necessaria alimenta subministrari oportebit, cum ob alias causas, tum quia publico Ecclesiæ nomine religiosi illi homines quotidianis sacrificijs, supplicationibus, diuinorumque officiorum cultu, & moniales etiâ sacre lachrymarum vi, peccatorum deploratione, gemitu, vigilijs, ieiunio, atque assidua oratione, Dei iram afflictissimo illo tempore placare contendunt.

6 Cauebit autem Parochus, ne rei cuiusquam, quæ ad corporales quorumvis hominum, etiâ peste laborantium, suspectorumuè necessitates pertineat, præcipuam curam, præcipuumque onus sibi suscipiat, quo retardetur, aut impediatur, quin propriam curæ suæ officium exequatur: quod totum in rerum spiritualium procuracione, atque administratione versari in primis debet. Ideo ab ordinario munere eleemosynæ distribuendæ, subventionisque publicæ abstinerebit.

7 Si quo autem in loco, & pauperum ingens necessitas, & penuria hominum ut id muneris rectè gerere possit, aliquando hoc suadebit, ut istius modi pondus ipse suscipiat, ac sustineat, ad Episcopum adibit, cuius facultate illud subeat, ac gerat.

Adhibere autem secum semper studebit pios aliquot Parochialis vicinîe homines, aut confratres caritatis, quos tum adiutores, tum etiam testes fidelis dispensacionis habebit. Hoc etiam ipsum, & præfectus regionarius, & Vicarius foraneus exequi præstareque curabunt.

8 Ut omnis eleemosyna, quæcumque sit, quæ colligetur, quibus oportet, rectèque distribuatur; nec verò imprudenter usurpetur, atque absorbeat ab ijs, qui aliunde cum habeant, vnde viuant, iniqua illa usurpacione exitium animæ suæ pariunt, & vitæ periculum illis præbent, qui summa rerum omnium angustia premuntur; ideò regionarius præfectus, Vicarius foraneus, Visitator Episcopalis, & Parochus in primis omni opportuna ratione ubicumque sunt, qui pestis, suspicionisue causam domi inclusi, aut etiam inopiæ nomine illam etiam pro foribus, aut de fenestris effragitant, istos, & aliquando populum vniuersum, prout occasio tulerit, id grauitè monebit, docebitque peccati mortalis vinculo irretitos teneri, si qui sunt, qui consequendæ eleemosynæ causam aliquam prætexunt, & assimulant; atque adeò, si quæ eo nomine, & causæ

simu-

simulatione consequuntur, planè restituere debent.

Quamobrem grauius peccabunt, quicumque eleemosynam accipient, illis egentibus hominibus solùm constitutam, qui aliunde certo reclusionis, aliouè præstituto tempore non habent, unde victum sibi parent: si re uera ipsi in eo paupertatis statu non sunt: nec uerò eã eleemosynam sine conscientie offensione, & labe retinere ullo modo poterunt, præsertim, si ipsius eleemosynæ curatores aliqua significatione, ratione uè præcauerint, se constituisse ijs tantum, qui ea inopia, paupertate uè præmuntur, illam distribuere.

Cura præstandæ & exercendæ pietatis in locis publicæ curationis, ac domibus occlusis. Cap. XXI.

S V M M A R I V M.

- 1 Crux } in triuijs erigenda.
- 2 Altaria } ibi.
- 3 Asseruatio sanctissimi sacramenti, & ubi.
- 4 Oratio sine intermissione.
- 5 Sacerdotibus deficientibus, quid agendum, & à quibus.
- 6 Sumptio sanctæ Eucharistiæ.
- 7 Certa Christiana uitæ disciplina in domibus occlusis.
- 9 Oratio septies in die certis horis.
- 10 Orationis signum campanis dandum; & quomodo; & quibus in Ecclesijs.
- 11 Litanie cantandæ, recitandæ; & ubi.
Litaniarum libelli, quibus, & à quibus distribuendi. 13.
- 12 Officium beatæ virginis quando recitandum, cum publicatione indulgentiarum.
- 1 Parochorum } Studium, ut prædicta præstentur.
- 1 Sacerdotum }

IN omni triuiio crux loco decenti erigetur, ad quã orantes, & precantes spectent.
Ibidem, ad Episcopi præscriptum, altaria extruantur, in quibus Missæ sacrificium offeratur; ita ut, qui Sacerdos, etiam regularis in illis obtulerit, celebrauerit uè Episcopi iussu, satisfecisse censeatur muneri, quo astrictus est, celebrandi in alio cuiusuis Ecclesiæ Altari.

3 In Capella domus hospitalis, locinè publicæ curationis perpetuò sanctissimum sacramentum asseruetur: cui lampas accensa præluceat.